

RAN-2301000701040002
M.A. (Part 1) (External) Examination March - 2026
Sociology - Rural Sociology (Paper-IV)
Time: 3 Hours]
[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book. (2) પાના નં.૧. પર આપેલ સૂચના નં.૧.નું પાલન કરવું જરૂરી છે. Follow the instruction no. 1 given on page no. 1. (3) બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો. Attempt all questions. (4) પ્રત્યેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે. Mark of each question is indicated on the right side.	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table> Student's Signature						

GUJARATI VERSION

- પ્ર. 1 ગ્રામીણ સમાજશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા આપી તેનું સ્વરૂપ અને અભ્યાસનું મહત્વ વિશે ચર્ચા કરો. (20)
અથવા
- પ્ર. 1 ગામડાનો અર્થ આપી ગ્રામીણ સમુદાયની ખાસિયતો અને ગ્રામીણપ્રશ્નોના અભ્યાસની ચર્ચા કરો.
- પ્ર. 2 ગ્રામીણ સમુદાયની સામાજિક વ્યવસ્થા તરીકે ગ્રામીણકુટુંબ ને વર્ણવો. (20)
અથવા
- પ્ર. 2 ગ્રામીણ સમુદાયની આર્થિક પ્રવૃત્તિ તરીકે જજમાની વ્યવસ્થાને સમજાવો.
- પ્ર. 3 ભૂમિ સુધારાનો અર્થ આપી વિવિધ ભૂમિ ક્રાનુનોને સામાજિક પરિવર્તનના સંદર્ભમાં ચર્ચા કરો. (20)
અથવા
- પ્ર. 3 ગ્રામીણ સમુદાયની શાસન વ્યવસ્થા તરીકે જ્ઞાતિ પંચાયત અને ગ્રામ પંચાયત વચ્ચે આંતર સબંધ સમજાવો.
- પ્ર. 4 નેતૃત્વનો અર્થ આપી વર્તમાન સમયમાં ગ્રામીણ સમાજમાં ઉભરતા નેતૃત્વની સમજ આપો. (20)
અથવા
- પ્ર. 4 ગ્રામીણદેવું એક સમસ્યા તરીકે વિસ્તૃત નોંધ લખો.
- પ્ર. 5 મહાત્મા ગાંધી રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગાર બાહેધરી એક્ટ વિષે વિસ્તૃત નોંધ લખો. (20)
અથવા
- પ્ર. 5 ટૂંક નોંધ લખો. (10+10)
 1. ખાપ પંચાયત
 2. સ્વચ્છ ભારત મિશન

ENGLISH VERSION

- Q. 1** Define rural sociology and discuss its nature and importance of study. **(20)**
- OR**
- Q. 1** Define village and discuss the characteristics of rural community and the study of Rural issues.
- Q. 2** Describe rural family as a social system of rural community. **(20)**
- OR**
- Q. 2** Explain Jajmany system as an economic activity of rural community.
- Q. 3** Give the meaning of land reform and discuss various land laws in the context of Social change. **(20)**
- OR**
- Q. 3** Interrelationship between Caste Panchayat and Gram Panchayat as governance system of Rural community. Explain.
- Q. 4** Give the meaning of leadership Give an understanding of the emerging leadership in the rural society today. **(20)**
- OR**
- Q. 4** Write a detailed note on rural debt as a problem.
- Q. 5** Write a detailed note on Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act. **(20)**
- OR**
- Q. 5** **Write short notes.** **(10+10)**
1. Khap Panchayat
 2. Swachhh bharat mission
-